

Til Økonomiudvalget

Statusnotat vedr. højreekstremisme i Sydhavnen

Nedenstående redegørelse af den aktuelle situation med højreekstremisme i Sydhavnen baserer sig på vurderinger fra hhv. SydhavnsCompagniet, Københavns Politi, VINK (Københavns Kommunes viden- og rådgivningsenhed for forebyggelse af radikaliserings), SSP København samt Socialforvaltningens hjemløseenhed.

Baggrunden for redegørelsen er Økonomiudvalgets beslutning på sit møde den 13. maj 2014, hvor det med udgangspunkt i et medlemsforslag fra Enhedslisten blev vedtaget, at bede Økonomiforvaltningen udarbejde et statusnotat om situationen i Sydhavnen. I medlemsforslaget fra Enhedslisten fremgår det, at den sociale organisation SydhavnsCompagniet er bekymret for en mulig eskalerende problemstilling med nationalsocialistiske aktivister fra "Danmarks Nationale Front", der ifølge SydhavnsCompagniet anvender Sydhavnen som afsæt for deres aktiviteter.

Vurdering af situationen i Sydhavnen

SydhavnsCompagniet

SydhavnsCompagniet, som er en socialøkonomisk virksomhed, der arbejder med udsatte borgere, frivillighed, beskæftigelse og medborgerskab i Sydhavnen, har i sin årsberetning fra 2013 fremhævet følgende:

"Vi har i Sydhavnen oplevet en radikaliserings. Der har dels været en forræelse af den vold der er en del af mange brugeres hverdag. Derudover har vi i Sydhavnen været vidne til en ideologisk radikaliserings, hvor der bl.a. har været opsat flere klistermærker fra Danmarks Nationale Front" end noget andet sted i København. Gadeplansmedarbejdere bekræfter ligeledes, at tonen er blevet forrået og flere og flere fra deres målgruppe i Sydhavnen, nu ikke blot fremkommer med racistiske bemærkninger som afspejler fremmedhad, men nu åbenlyst bekender sig til nynazistiske værdier. Det sidste halve år har der været en markant eskalering i denne udvikling, ikke mindst i forbindelse med kommunalvalget i november".

Økonomiforvaltningen har mødtes med SydhavnsCompagniet (SC) og drøftet problemstillingen. SC fremhæver, at der i mange år har været tilfælde af vold og trusler blandt alkoholfælesskaberne på Mozarts Plads. Men SC har igennem de seneste år oplevet en generel forræelse af miljøet, som også knytter sig til det hash- og narkosalg, der foregår fra pladsen. SC oplever desuden, at en mindre gruppe af pladsens brugere, som bekender sig til højreekstremistiske værdier, optræder

03-06-2014

Sagsnr.
2014-0096530

Dokumentnr.
2014-0096530-4

Sagsbehandler
Louise Nordskilde

**Center for Byudvikling,
Sikker By**

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

Telefon
2637 9314

Mobil
2637 9314

E-mail
lou@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800176

www.kk.dk

stadigt mere ekstremistisk i deres ytringer og truende i deres adfærd overfor pladsens øvrige brugere og forbipasserende.

I forbindelse med planlægningen af en antiracistisk demonstration i oktober 2013 arrangeret af organisationen ”Razismefri By”, orienterede SC pladsens brugere om den forestående demonstration. Herefter blev lederen af SC gjort opmærksom på, at SC derved havde pådraget sig vreden fra en gruppe højrenationalister, som mener at pladsen er deres. Efterfølgende modtog SC oplysninger om, at pladsens brugere var blevet truet med vold, såfremt de deltog i demonstrationen. Demonstrationen endte med at blive udsat som følge af disse trusler. Efterfølgende er der blevet gennemført flere antiracistiske demonstrationer i Sydhavnen.

Siden oktober 2013 har SC, dets ledelse og medarbejdere gentagne gange været udsat for hærværk og trusler, herunder mordtrusler mod SydhavnsCompagniets leder. SC oplever hændelserne som systematisk forfølgelse af deres organisation og medarbejderne. Hændelserne er anmeldt til Københavns Politi.

SC vurderer, at der er tale om en mindre gruppe personer med en lederfigur, som står bag chikanen og som har højreekstremistiske synspunkter. Det er SC’ oplevelse, at denne gruppe i nogen grad dominerer og truer de øvrige brugere af Mozarts Plads. SC har desuden kendskab til, at der er forekommet adskillige voldsepisoder mod almindelige borgere og øldrikkere, hvor ofrene ikke har turdet anmelde overgrebene til politiet af frygt for efterfølgende repressalier. Endelig oplever SC, at der blandt borgerne omkring og brugere af Mozarts Plads hersker en udtalt og stigende mistillid til myndighederne generelt og politiet i særdeleshed, som gør at man ikke har tillid til at myndighederne griber ind, såfremt voldsepisoder anmeldes.

SydhavnsCompagniet ønsker at den nuværende situation håndteres dels ved en styrket lokal politimæssig tilstedeværelse på Mozarts Plads og dels ved en styrket social, forebyggende og lokalt forankret indsats i området.

Socialforvaltningens hjemløseenhed

Som opfølgning på oplysningerne i SydhavnsCompagniets årsberetning, hvori det står omtalt at gadeplansmedarbejdere bekræfter en forrælse af tonen på Mozarts Plads, har Økonomiforvaltningen indhentet en aktuel vurdering af situationen fra Socialforvaltningens hjemløseenhed.

Hjemløseenheden har to gadeplansmedarbejdere, der flere gange ugentligt kommer på Mozarts Plads og lejlighedsvist i SydhavnsCompagniet, som hjemløseenheden har et fint samarbejde

med. Hjemløseenheden har ikke observeret nynazister på pladsen – hverken i form af flag, emblemer eller andet højreradikalt udstyr. Hjemløseenheden er bekendt med en episode, hvor en borger har truet lederen af SydhavnsCompagniet og har hørt om andre episoder, hvor brugere fra Mozarts Plads er blevet udsat for vold fra omtalte gruppering.

Hjemløseenheden besidder imidlertid ikke oplysninger der kan bekræfte, at der er tale om andet end enkeltstående episoder og vurderer således ikke at der forekommer en generel højreekstremistisk bevægelse med udspring fra Mozarts Plads. Det er hjemløseenhedens vurdering, at gadeplansmedarbejderne ville have kendskab til det, såfremt brugerne af pladsen og borgerne omkring pladsen systematisk blev udsat for trusler og vold, idet hjemløseenhedens brugere typisk er de, som er mest udsat for trusler og vold.

Hjemløseenheden understreger imidlertid, at deres medarbejdere primært er på Mozarts Plads i dagtimerne og kan således ikke afvise, at der kan forekomme trusler og vold på de tidspunkter, hvor Socialforvaltningens medarbejdere ikke er til stede. Hjemløseenheden har de sidste 4 uger haft en aftenvagt i Sydhavnen, hvilket ikke har givet anledning til ændrede observationer. Dog lader handlen med ulovlige stoffer til at stige i aften- og nattetimerne.

VINK

Københavns Kommunes viden- og rådgivningsenhed om tidlig forebyggelse af radikaliserings (VINK) har ikke modtaget henvendelser om højreekstremisme i Sydhavnen fra borgere og/eller institutioner. Ej heller har VINK kendskab til, at Sydhavnen fungerer som et højreekstremistisk samlingspunkt for stigende rekruttering i området. VINK har ikke kendskab til, at unge under 18 år med bopæl i København er tilknyttet det højreekstreame miljø. VINK har kendskab til aktiviteter som opklæbning af klistermærker med højreekstreame slogans og symboler, chikane samt ikke anmeldte overfald.

Ud fra VINKs oplysninger er det således vurderingen, at der ikke er tale om en højreekstreame dominans i Sydhavnen, men nærmere en socioøkonomisk marginaliseret gruppe på få individer der enten har bopæl eller opholder sig i Sydhavnen, som skal håndteres af myndigheder og politi i tilfælde af lovovertrædelser. VINK vurderer, at der er en *mulig* risiko for overfald, trusler og chikane fra højreekstreame individer mod bestemte borgergrupper -særligt borgere, der ligner eller forveksles med venstreorienterede i påklædning og udseende.

VINK vurderer imidlertid, at der eksisterer et mørketal forbundet med antallet af anmeldelser af kriminalitet begået med et højreekstremistisk motiv. Der kan være mange årsager til dette bl.a.

frygt for yderligere repressalier, men der er desuden mere organisatoriske grunde, fx er der i ekstremistiske miljøer et kodeks om ikke at anmelde politiske hatecrimes, for bl.a. at undgå politiets og myndighedernes opmærksomhed.

VINK vurderer, ud fra den foreliggende viden, at der er behov for en faglig kvalificering af udfordringen forud for en eventuel indsats. I den forbindelse vil VINK og SSP fremadrettet være i løbende dialog med lokale aktører, herunder SydhavnsCompagniet mhp. på en kvalificering af den lokale udfordring og for at finde løsninger.

SSP København

Sikker By har den 21. maj sendt en forespørgsel til SSP København vedr. SSP Københavns vurdering af situationen vedr. højreekstremisme i Sydhavnen og eventuel heraf følgende påvirkning af børn og unge i bydelen.

SSP Københavns vurdering bygger på SSP sekretariatets halvårslige afrapporteringer til de politiske udvalg, den årlige screening af lokalområdet i forbindelse med SSP årsplanen for bydelen samt aktuel tilbagemelding fra SSP ledergruppen i Sydhavnen.

I de afrapporteringer, der løbende udarbejdes af SSP ledergruppen i Sydhavnen, er der ikke konstateret udfordringer med højreekstremistisk aktivitet relateret til børn og unge. Seneste afrapportering dækker perioden 1. juli-31. december 2013.

I SSP årsplanen for 2014 er der i screeningen af ungeudfordringer i bydelen ikke konstateret bekymrende tendenser blandt børn og unge i forhold til højreekstremisme. Årsplanen er udarbejdet i perioden november/december 2013.

SSP ledergruppen har på møde den 2. juni 2014 drøftet følgende fremsendte spørgsmål fra Sikker By:

- *Har SSP Ledergruppen kendskab til at der aktuelt foregår øget aktivitet blandt højreekstremistiske individer i Sydhavnen, som påvirker børn og unge i bydelen?*
SSP ledergruppen er ikke bekendt med, at der skulle være børn eller unge, der er aktive i miljøet og har heller ikke fra repræsentanter fra SSP hørt om dette.
- *Har SSP Ledergruppen kendskab til forsøg på rekruttering til højreekstremistiske miljøer på folkeskoler, klubber mv. i Sydhavnen?*
SSP ledergruppen er ikke bekendt med, at der er forsøgt eller foretaget rekruttering og har heller ikke fra repræsentanter fra SSP hørt om dette.

- *Har SSP Ledergruppen kendskab til forlydender fra medarbejdere (f.eks. gadeplansmedarbejdere fra BUF og SOF) i kommunen om øget bekymring i forhold til aktiviteter blandt højreekstremister i Sydhavnen?*

SSP ledergruppen er bekendt med, at der er opsat klistermærker forskellige steder, og at der har været uoverensstemmelser på Mozarts Plads, hvor en voksen mand, der tilkendegiver sympati for nynazistiske kredse og færdes i og omkring Mozarts Plads, har været involveret i gadeuorden/slagsmål. Politiet har ikke modtaget anmeldelser om disse hændelser på Mozarts Plads. Valby Politi retter pt. opmærksomhed mod Mozarts Plads, hvor enkeltindivider fra pladsen er utryghedsskabende.

- *Har SSP Ledergruppen kendskab til chikane, hærværk og lignende i Sydhavnen begået af højreekstremister imod almindelige borgere, øldrikkere på Mozarts Plads og/eller medarbejdere fra institutioner i området?*

SSP ledergruppen har ikke kendskab til chikane, hærværk og lignende begået af det højreekstremistiske miljø rettet mod almindelige borgere eller medarbejdere fra institutioner.

SSP ledergruppen kan i øvrigt oplyse, at "Racismefri By" har holdt et møde i Kulturhus Karens Minde i Sydhavnen. Der var mødt ca. 45 autonome op, idet de mente der var trusler fra det højreekstremistiske miljø. Politiet var til stede ved kulturhuset, og det forløb fint. Ved et senere møde, hvor politiet ikke var til stede, har der været et sammenstød ved Sjælør Station. Seneste "træf" var den 10. maj på Christiansborg Slotsplads.

Det er på baggrund af ovenstående SSP Københavns samlede vurdering, at der ikke er et ekstraordinært højt og stigende aktivitetsniveau blandt højreekstremistiske miljøer i Sydhavnen rettet mod børn og unge. SSP København følger løbende udviklingen.

Københavns Politi

Det er Københavns Politis overordnede vurdering, at politiske motiver kan ligge bag enkelte kriminelle forhold begået i Sydhavnen, men det er samtidig Københavns Politis opfattelse, at den anmeldte kriminalitet i området omkring Mozarts Plads i Københavns Sydhavn ikke umiddelbart udgør en alvorlig trussel for lokalsamfundet. Det kan dog ikke udelukkes, at der er forekommet yderligere episoder, som ikke er anmeldt. Se den fulde redegørelse i det vedlagte brev fra Københavns Politi (bilag 2). Som reaktion på den aktuelle situation vil politiet tage initiativ til et møde med SydhavsCompagniet.